

The Language Project

Συνέντευξη με τον Βαγγέλη Τσίρμπα

Ποια είναι η αποστολή και ποιος ο ρόλος σας ως διερμηνέα;

Η αποστολή μου είναι να καταστήσω εφικτή την επικοινωνία μεταξύ ατόμων που δεν ομιλούν την ίδια γλώσσα και προέρχονται από διαφορετικές πολιτισμικές αφετηρίες. Ο ρόλος μου ως διερμηνέα είναι να εκπληρώσω αυτή την αποστολή παρεμβαίνοντας στην αλληλεπίδραση μεταξύ των προαναφερθέντων ατόμων στον βαθμό που αυτό κρίνεται αναγκαίο ανάλογα με την εκάστοτε επικοινωνιακή κατάσταση, υπερβαίνοντας αρκετές φορές τα στενά γλωσσικά όρια, αλλά ποτέ μεροληπτώντας υπέρ του ενός ή του άλλου.

Ποιες γνώσεις και ποια χαρακτηριστικά πρέπει να έχει ένας διερμηνέας;

Ο διερμηνέας οφείλει να κατέχει άριστα τις γλώσσες εργασίας του και πρώτα απ' όλα τη μητρική του γλώσσα. Πρέπει επίσης να κατέχει άριστα τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες που συνδέονται με το φάσμα των γλωσσών από και προς τις οποίες διερμηνεύει. Τέλος, πρέπει να έχει σφαιρική γνώση του αντικειμένου σχετικά με το οποίο διερμηνεύει.

Σε ό,τι αφορά τα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει ένας διερμηνέας, δεν πιστεύω ότι αυτά είναι συγκεκριμένα και βρίσκουν καθολική εφαρμογή σε όλους τους διερμηνείς. Σε σχέση με τη διερμηνεία, ο κάθε διερμηνέας πρέπει να χρησιμοποιεί τα στοιχεία του χαρακτήρα του με τον πλέον κατάλληλο τρόπο, ώστε να φτάσει στο επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Για παράδειγμα, ένας αγχώδης χαρακτήρας οφείλει να διοχετεύει το άγχος του δημιουργικά, ενώ ένας πιο χαλαρός οφείλει να εκμεταλλεύεται το συγκεκριμένο χαρακτηριστικό προκειμένου να διερμηνεύει με ηρεμία, αλλά συνάμα με αυτοσυγκράτηση.

Με ποιες γλώσσες εργάζεστε και πώς έχει επηρεάσει ο γλωσσικός συνδυασμός σας την πορεία σας ως επαγγελματία στον χώρο;

Εργάζομαι με γλώσσες εργασίας τα ελληνικά, τα αγγλικά και τα γερμανικά. Το γεγονός ότι εργάζομαι με τις συγκεκριμένες γλώσσες με έχει οπωσδήποτε επηρεάσει σε προσωπικό επίπεδο, έχει επηρεάσει τα διαβάσματά μου, τα βιώματά μου και σημαντικές επιλογές μου. Για παράδειγμα, δεν θα είχα ζήσει στην Γερμανία εάν δεν δούλευα με τα γερμανικά, αλλά και δεν θα μάθαινα πορτογαλικά εάν δεν είχα ζήσει στην Πορτογαλία. Παρόλα αυτά, σε ό,τι αφορά την καθαρά επαγγελματική διάσταση, δεν θεωρώ ότι ο γλωσσικός συνδυασμός μου έχει επηρεάσει ιδιαίτερα την πορεία μου. Εννοώ ότι δεν εντοπίζω ουσιαστικές διαφορές ανάμεσα σε εμένα και συναδέλφους που εργάζονται με τα γαλλικά ή τα ισπανικά ή τα ιταλικά κλπ. Ενδεχομένως αυτό να ισχύει για τους συναδέλφους που εργάζονται με πιο «εξωτικές» γλώσσες (κινέζικα, αραβικά, τούρκικα κλπ.), των οποίων το εργασιακό περιβάλλον επεκτείνεται πέραν της – σε μεγάλο βαθμό ομογενοποιημένης – Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ποιο είναι το πιο θετικό και το πιο αρνητικό στοιχείο στη δουλειά ενός διερμηνέα;

Το πιο θετικό στη δουλειά ενός διερμηνέα είναι η διαρκής απαίτηση για νοητική εγρήγορση και ευελιξία. Το πιο αρνητικό είναι η αντιμετώπιση της περιρρέουσας άγνοιας και αδιαφορίας που επικρατεί σχετικά με το επάγγελμα του διερμηνέα, κάτι που μεταφράζεται σε πρακτικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο διερμηνέας όταν πρέπει να συνεργαστεί με άτομα που δεν έχουν καμία σχέση με το επάγγελμα.

Πώς θα αντιδρούσατε αν κάνατε κάποιο λάθος ή δεν καταλαβαίνατε κάποιον όρο κατά τη διερμηνεία σας;

Στην περίπτωση λάθους, θα το διόρθωνα στην πορεία, με την πρώτη ευκαιρία. Εάν δεν καταλάβαινα κάποιον όρο, θα τον προσπερνούσα. Σε κάθε περίπτωση, θα επιχειρούσα να μην επιτρέψω είτε το ένα είτε το άλλο να επηρεάσει τη γενικότερη ποιότητα της διερμηνείας μου.

Τι θα κάνατε αν ο ομιλητής χρησιμοποιούσε χυδαίες ή υβριστικές εκφράσεις στο λόγο του;

Θα τις διερμήνευα κανονικά, διατηρώντας το ύφος του ομιλητή και το επίπεδο του λόγου.

Τι θα κάνατε αν ο ομιλητής σας εξέφραζε ακραίες απόψεις με τις οποίες εσείς προσωπικά διαφωνούσατε;

Εάν αυτό συνέβαινε στο πλαίσιο της διερμηνείας για ένα θεσμικό όργανο, λ.χ. το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όπου ο πρόεδρος δεν αφαιρούσε τον λόγο από τον ομιλητή λόγω παράβασης του κανονισμού, δεν θα είχα το δικαίωμα να ασκήσω αυθαίρετα λογοκρισία. Εάν ο κάθε διερμηνέας λογόκρινε τις απόψεις με τις οποίες διαφωνούσε θα οδηγούμασταν σε περιέργες ατραπούς, αν σκεφτεί κανείς πόσες διαφορετικές απόψεις υπάρχουν και εκφράζονται και πόσο διαφορετικά δύναται ο καθένας να εκλάβει την έννοια του «ακραίου» το οποίο θα λογοκρίνει.

Αυτό δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση ότι υιοθετώ τον σχετικισμό, ότι πιστεύω πως όλες οι απόψεις έχουν την ίδια ισχύ και ότι οι απόψεις μου δεν επηρεάζουν τις επαγγελματικές μου αποφάσεις. Εάν ο ομιλητής ήταν ταυτοχρόνως εργοδότης, λ.χ. επρόκειτο για συνέδριο κόμματος που εξέφραζε απόψεις με τις οποίες εγώ προσωπικά διαφωνούσα ριζικά, δεν θα δεχόμουν εξαρχής την επαγγελματική συνεργασία.

Πώς διαχειρίζεστε το άγχος σας;

Προσπαθώ να το διαχειρίζομαι δημιουργικά, ούτως ώστε αυτό να με οδηγεί στη βέλτιστη δυνατή επίδοση.

Τι κάνετε πριν από κάθε διερμηνεία;

Συλλέγω υλικό, ενημερώνομαι σφαιρικά για το θέμα, βλέπω προηγούμενες ομιλίες των ομιλητών προκειμένου να εξοικειωθώ με τον ρυθμό ομιλίας τους και την προφορά τους, εξασκώμαι στη διερμηνεία με ομιλίες σχετικής θεματολογίας στο διαδίκτυο.

Τι είναι αυτό που οι περισσότεροι άνθρωποι αγνοούν ή παρερμηνεύουν για τη δουλειά του διερμηνέα;

Οι περισσότεροι αγνοούν το υπόβαθρο (γλωσσικό, πολιτισμικό, θεματικό, επαγγελματικό) που χρειάζεται κάθε διερμηνέας μέχρι να φτάσει στο σημείο να πραγματοποιήσει μια ποιοτική διερμηνεία και θεωρούν πως πρόκειται για ένα γενικής φύσεως επάγγελμα, στο οποίο μπορεί να ανταπεξέλθει εύκολα ο οποιοσδήποτε κατέχει γνώσεις ξένων γλωσσών.

Ποια συμβουλή θα δίνετε σε κάποιον που θέλει να ασχοληθεί με τη διερμηνεία;

Να ταξιδεύει, να ζήσει στο εξωτερικό, να μιλάει και να ακούει όσο περισσότερο μπορεί ξένες γλώσσες και να βυθιστεί σε ξένους πολιτισμούς. Να διαβάζει ειδήσεις και λογοτεχνία, να βλέπει κινηματογράφο και τηλεόραση σε όλες τις γλώσσες που κατέχει. Να εξασκείται στις τεχνικές της διερμηνείας. Να έχει θάρρος και να μη διστάσει να ακολουθήσει το όνειρό του, όσο ακατόρθωτο κι αν φαίνεται, όσες δυσκολίες κι αν συναντήσει.